

ամին: Ոմն եղեալ մէյմար աղայ, զգեցեալ զշապիկ, և ի գլուխն եղեալ թղթէ քիւլահ, և ի նմա ճրագ, և նստեալ ի ձի ալանդակ դիմօք՝ երկայն և սպիտակ մորուօք. և առաջի նորա բազմութիւն փէշէլիւքից, շրջեալ ընդ փողոցս և եկեալ առաջի խանութից, չափէին զղալտըրըմսն, և ասէին. թէ ընդդէմ ֆէրմանի թագաւորին, կէս կանգուն աւելի դուրս է ելլեր: Եւ հրամայէր մէյմար աղան քակել զղալտըրըմսն. և տիրոջ զալտըրըմին զարհուրեալ, փութով տայր նոցա զմի փարայ, և ազատէր ի ձեռաց նոցա: Ապա թէ ոչ քակէին զղալտըրըմսն, զորս յետոյ տէրն ոչ կարէր տալ յարդարել զայն 5 կամ 20 փարայով, որպէս զղալտըրըմսն դերձակի միոջ քակեցին և հանին զմեծամեծ քարինսն, և ի բաց ձգեցին և գնացին ի ճանապարհս իւրեանց: Եղեն ոման[ք] աճէմ էլչիսի իւր թախըմոֆն: Ոմանք կուռնի էլչիսի, ոմանք պօստաննի պաշը. զորոց զարարսն եթէ մի ըստ միոջէ գրեցից, ոչ բաւէ երկու տապաղայ և ոչ ժամանակ: Շինեցին ի բարձր օիւխէ հարստենս տաճկաց յօրինեալս՝ վայելուչս և պաճուճեալս. և խաղացուցանէին ի ճանապարհի տաւուլ զուռնայով: Նոյնպէս և ոմանք մտեալ ի կերպարանս հարսի և փեսայի՝ հրէից, յունաց և տաճկաց, շրջէին տաւուլ զուռնայով. և խաղային և ժողովէին զգրամս: Եւ երթային ի դրոշմս մեծամեծաց, և առնուին պարգևս, և գնային ևս ի դրոշմս հայոց պատրիարքին, յորս մի ոմն երիցանց տեսեալ զփեսայն և զհարսն հայոց, ասէ. միթէ յաւուրս մեծ պահոց լինի՞ն հարսանիք. և այլ ոմն երէց ձայնէ զմիւս երէցն և ասէ. եկ և կարգա՛ր ի վերայ սոցա զգալոց աւետարանն: Թէ ի տունջեան և թէ ի գիշերի, անդադար, յամենայն ճանապարհս լսիւր տաւուլ զուռնայ: Աստ չէնկի խաղայր. անդ հարսնիք: Եւ մինչ չև էր վերջացեալ մինն, միւսն գայր ի վայր: Յամենայն կողմանց՝ հահա՛ հահի: Եւ ի ճանապարհի ընդ ամենայն տեղիս՝ լոյս. և ոչ կարօտէր որ ֆէնէոի: Մանկուք և պատանիք մտեալ ի կերպարանս աղջկանց. և երիտասարդք մտեալ ի կերպարանս կանանց, տաւուլ զուռնայով խաղային չէնկիի պէս ի ճանապարհս, և ի խօսախօս, այսինքն ի դրոշմս աղայից: Ոմանք ոչ գիտելով զայլ ինչ խաղս, և անճարակ յամենայնէ, մտին ի կերպարանս զընգօփից այսինքն ալանդակ սեաղէմ, և իբր ըստ կերպի սատանայի, շրջէին ի ճանապարհի, կանչելով. զընգօ՛փ, զընգօփ. զընգօ՛փ զընգօ՛փ: Եւ ոմանք ի նոցանէ ի մի ձեռս իւրեանց՝ ունէին հաուօգ՝ լցեալ դահենով. և միւս ձեռամբ առեալ զոտահին՝ նստէին ի վերայ մարդոյ՝ եթէ ոչ տայր զմի փարայ: Գրեթէ ոչ ոք կարէր անցանել ընդ չարչըն, և ընդ ճանապարհս ինչ. վասն զի եթէ ոք անցանէր ընդ այն՝ մի ոմն կանչէր.

○ օ՛: Եւ զոյգ ընդ նմին մի ըստ միոջէ՝ աղաղակէին ○ օ՛: ○ օ՛: Մինչև մեծամեծաց

իսկ, որք ծպտեալ անցանէին, նոցա ևս ասէին, թէպէտ յետոյ արգելաւ: Քիւլքճիք շինեցին ի քիւլքէ զգալս, և յանկարծակի արձակէին ի վերայ անցանողաց, և զարհուրեցուցանէին. թէպէտ և այն յետոյ արգելաւ:

Զկնի եօթն աւուրց տօնանմային, արարին էսնաֆ ալայը. յորս ճէվահիրճիիցն ալայը՝ գերազանցեաց քան զամենայն. քանզի արարին զմի դրօշակ մեծ սոսկ ի մարգարտաց. և զմի դրօշակ սոսկ ի մէրճանից. զմի դրօշակ ևս զարդարեալ՝ ոսկի և ճէվահիր գոտեօք և այլ իրօք: Արարին և զմի թահտըռավան զարդարեալ ի ոսկի և ճէվահիր գոտեաց, դանակաց, ժամացուցից, և այլ այնպիսեաց: Ոմանք մտեալ ի կերպարանս պօստաննի, ոմանք զգեցեալ զփառաւոր զգեստս. և ի ձեռս ամենեցուն, կամ կիւլէպտան և կամ պուհուրտան. մինչև անուշահոտութիւնն բուրեալ ի քաղաքն: Իսկ վարդապետքն ոչ զգեցան զփառաւոր զգեստս, այլ իւրեանց եասախի զգեստովն, զի մի խոցեսցեն զաչսն: Եւ յորժամ սկսան յոնաֆ ալայը, և այլ մեծամեծք խաղքն, յայնմհետէ ոչ ոք հայէր յերեսս զընգօփիցն: Յայնժամ մի ոմն ի զընգօփիցն ելեալ ի բարձրագոյն տեղի ինչ ի չարչըն, աղաղակեաց և ասէ. զընգօփ ալան՝ զընգօփ. ուճուզ ուճուզ: Կանայք ամենեին ոչ կարէին ելանել արտաքս, զի սաստիկ եասաղ էր. և ոչ ոք ի գիշերի կարէր նաւակաւ գնալ ուրեք: Եւ զարմանք մի մեծ այս էր. զի յաւուրսն յայնոսիկ՝ ոչ ուրուք քիթն արուներաւ: Եւ ի սաստիկ դիզանալ ժողովրդեանն և ի կուտիւն, ոչ ուրուք իր ինչ պակասեցաւ. և ոչ գոյր ետաքէսիճի: Եւ վերջապէս, զիր յայտնի զինչս քո, և մի երկնչիր: Թէ հայ, թէ յոյն և թէ հրէայ, համարձակ շրջէին: Պարտապանքն իսկ որք ոչ արտաքս ելանէին ի